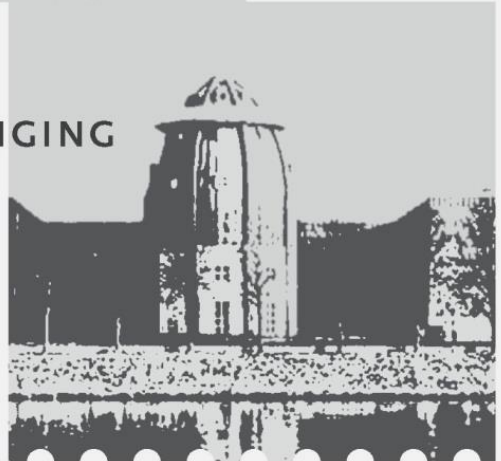

MOSAPHIL

Verenigingsblad van de
PHILATELISTENVERENIGING
ZUID-LIMBURG te
Maastricht

PHILATELISTENVERENIGING ZUID-LIMBURG

Koninklijk erkend

Opgericht 19 december 1921

Ingeschreven Kamer van Koophandel te Maastricht nr. 40203374

Bestuur:

Voorzitter:	B.J. Witter Email: bjwitter@solcon.nl	043-4502126
Penningmeester:	H.J.M. Graat Email: graat@home.nl	043-3478801
Secretaris:	C.L.M. Janssen Christinastraat 25, 6267 AS Cadier en Keer Email: janssenclm@gmail.com	043-4071499
Bestuurslid:	M.B.E. Smeets Email: maartensmeets@planet.nl	043-3213744
Rondzend com.:	M..J Huijts Email: huijts@home.nl	043-3620216
Veilingmeesters:	J. Vinck Email: joopvinck@ziggo.nl F. Vinck	043-3616447 043-3615798

www.philatelisten-zl.nl

ING 1031165

t.n.v. Filatelistenvereniging Zuid-Limburg te Maastricht

IBAN: NL25INGB0001031165

BIC: INGBNL2A

**Verenigingslokaal: : Trefcentrum Wittevrouwenveld
1e verdieping, lift aanwezig
Edisonstraat 5
6214 GK Maastricht**

Bijeenkomsten 1e en 3e maandag van de maand
zaal open vanaf 1900 uur, aanvang bijeenkomst 19.30 uur.

Van de voorzitter

Om er tóch maar een cliché in te gooien: het zijn bijzondere tijden! Dit in verband met alles wat door Covid-19 beïnvloed wordt. En dus niet in de minste plaats ook ons clubgebeuren, onze club-belevenis. Onze laatste bijeenkomst ligt al even achter ons en hebben we noodgedwongen de overige bijeenkomsten moeten annuleren. Het is niet anders en we zullen het ermee moeten doen. Gezien de nieuwe ontwikkelingen, toename van meer mensen die te maken krijgen met Covid-19 op dit moment en de verwachting dat we mogelijk een volgend deel van de pandemie moeten ondergaan, levert een slechte activiteit voor de nabije toekomst op. Als bestuur durven we het niet aan om de komende maanden, november en december, bij elkaar te komen in ons verblijf in het Trefcentrum. Ondanks een aantal goede tips vanuit de leden over hoe de bijeenkomsten zouden kunnen verlopen in deze barre tijden, zien we daar geen mogelijkheden voor om deze veilig genoeg te realiseren. De afgelopen veiling per mail/post in samenwerking met Heerlen kunnen we een succes noemen en krijgt dan ook wel een vervolg. Allereerst een veiling vanuit Heerlen en daarna mogelijk weer een gezamenlijke veiling. Geniet er van en doe er je voordeel mee. Zo proberen we toch met z'n allen de impassen te doorbreken.

Hoe vervelend het ook is, liever geen bijeenkomst dan een geforceerde bijeenkomst die ook niet kan bieden wat we mogen verwachten van een bijeenkomst van onze vereniging. Het vrije persoonlijke contact en gezellig samenzijn staat voorop en moeten een wezenlijk deel van de avond kunnen zijn. Daarom het besluit om voorlopig nog geen bijeenkomst te organiseren. Volgend jaar misschien, ons jubileumjaar. Of dat een gouden randje kan gaan krijgen is ook nog onbekend op dit moment. We houden de vinger aan de pols. De leden kunnen zeker onderling contact zoeken en zelfs dingen ondernemen op thuisnivo, adressen etc staan op de

beveiligde pagina van de website. Ondanks de duistere dagen wens ik allen toch veel plezier met de filatelie en hou het gezond.

Bernard Witter

Mededeling

U hebt allen de schriftelijke veilingen van ons en Heerlen ontvangen. Indien u geen belangstelling hebt voor deze schriftelijke veilingen laat het ons dan weten zodat wij geen onnodige kosten hoeven te maken.

Van de redacteur

In deze sombere tijden leek het mij aardig om een vrolijk onderwerp te kiezen: Clowns. Hoewel er zijn ook droevige clowns die een heel theater en circustent aan het snikken kunnen brengen. Maar goed, het leven brengt steeds weer nieuwe verrassingen, maar laten we het plezier niet vergeten.

Maarten Smeets

Clowns

18 september 2020, - Yvonne Kruse van ZHPV Zoetermeer (aangepast)

Het woord 'clown' komt uit het Engels waar het oorspronkelijk 'onbenul', 'boerenpummel' of 'lomperik' betekende. Het is mogelijk verwant aan het Nederlandse woord 'kluns'. De clown die wij nu kennen bestaat pas enkele eeuwen, maar vergelijkbare figuren bestonden al in het Oude

Egypte, het Oude Griekenland, het Romeinse theater en in China en India.

In de middeleeuwen vervulde de hofnar een belangrijke rol aan het koninklijk hof. De Harlekijn en de Pierrot gelden als de belangrijkste voorlopers van de hedendaagse clown. Hij vond zijn uiteindelijke vorm en populariteit in het circus. Joseph Grimaldi (1778-1837) geldt als de eerste moderne clown, alhoewel hij nooit in een circus heeft opgetreden, maar in de traditionele Engelse pantomime. Clowns, augusten, pierrots, narren, paljassen, harlekijnen en hansworsten zijn

artiesten die ieder op hun eigen manier een komisch genre beoefenden of beoefenen.

Paul Cézanne schilderde in 1888 'Harlekijn en Pierrot' (Mardi Gras). Het Franse 'Mardi Gras', letterlijk vertaald 'Vette Dinsdag', is de dag vóór Aswoensdag, in het Nederlands spreken wij van Vastenavond, de laatste avond van het carnaval. De betekenis gaat terug tot in de tijd dat er geen bewaarmogelijkheden bestonden voor voedsel enerzijds en het begin van de vastentijd op Aswoensdag anderzijds. Al het eten dat de winter had overleefd moest opgegeten worden tot iedereen vet genoeg was om te periode te overbruggen tot de nieuwe lente met nieuwe gewassen.

De Harlekijn is een personage uit de 'commedia dell'arte', een Italiaanse vorm van volkstoneel. Hij was een voorloper van de hedendaagse clown. Hij is een ondeugende, acrobatische jongeman, draagt een veelkleurig kostuum met ruitjespatroon en een hoed. Zijn gezicht houdt hij verborgen achter een zwart half masker. Hij draagt tevens een stok als een zwaard aan zijn riem. Deze wordt hem regelmatig

afgenomen om hem mee af te ranselen – de oorsprong van de ‘slapstick’. De Pierrot, ook witte clown genoemd, is een clown die als tegenspeler van de domme clown of ‘august’ speelt. Zijn gezicht is wit geschminkt met zwarte wenkbrauwen en soms een zwarte traan in een ooghoek. Zijn meestal loshangende kleding is wit, daarbij een stevige witte puntmuts met zwarte pompons, die soms worden vervangen door een lage breedgerande hoed. Pierrot is ernstig en dient als aangever voor de andere clowns. Hij is snel geëmotioneerd en bespeelt vaak een saxofoon of klarinet. Ook de Pierrot komt uit de Italiaanse ‘commedia dell’arte’ waar hij Pedrolino heet. De beroemde geschilderde traan is een gevolg van zijn liefde voor Columbina die hem laat zitten voor Harlekijn. Ook deze krijgt Columbina niet, meestal

lacht ze hem gewoon uit.

Sommige mensen hebben een onberedeneerde

angst voor clowns. Dit verschijnsel heet coulrofobie. Het kan opgeroepen worden door boeken en films waarin clowns een kwaadaardige rol spelen. Dit is bijvoorbeeld het geval met de clown Pennywise die een rol speelt in het circa 1000 pagina's beslaande, aangrijpende horrorverhaal 'HET' ('IT') van Stephen King uit 1986. Het verhaal speelt in het stadje Derry dat al eeuwenlang, met tussenpozen, geteisterd wordt door een monster, dat iedere keer in een andere vorm verschijnt. HET verschijnt ook regelmatig in de vorm van een clown, Pennywise. Een absoluut meesterwerk van Stephen King. Een fobie voor clowns kan tevens samen-hangen met de angst voor mensen die maskers dragen. Ook kan het witte, star ogende gezicht van een clown associaties met de dood oproepen.

Joseph Grimaldi (1778-1837) was een Engelse clown. Waarschijnlijk was hij de eerste clown die zijn gezicht wit schminkte. Als kleuter van drie trad hij al op, meestal als Harlekijn. Vanuit dit spel ontwikkelde hij zijn meest beroemde act, een pantomime spel waarbij hij het karakter 'Joey' (de clown) uitbeeldde: een domme, lompe man die in een slapstick

verhaal terecht komt. Tegenwoordig worden clowns vaak 'Joey's' genoemd als eerbetoon aan Grimaldi. Hij trad nooit op in het circus, zoals later voor clowns gebruikelijk zou worden, wel in Londense theaters. Grimaldi raakte depressief en stierf als straatarme alcoholist op 58 jarige leeftijd. Hij wordt elk jaar op de eerste zondag van februari herdacht in de Trinity Church in het Londense Dalston. Tijdens de dienst komen clowns uit het hele land bij elkaar. Ieder jaar op zijn sterfdag in mei bezoeken geschminkte clowns zijn graf. Ze zitten daar in volmaakte stilte omheen en gaan daarna in alle rust naar huis.

Rote Nasen Clowndoktors is een Oostenrijkse vereniging die zich tot taak heeft gesteld zieke mensen hoop en moed te geven om in ziekenhuizen en zorginstellingen te leven door middel van speciaal opgeleide clowns.

Deze zorg kreeg de internationale naam 'Clown Care'. De (uitvoerig opgeleide) clowns doen er alles aan om met creativiteit en improvisatie-spel zieke kinderen, kinderen

met een beperking of mensen met dementie te laten ontspannen, zorgen te vergeten of te laten lachen. In Nederland kennen wij de **CliniClowns**. In 1992 speelden de allereerste CliniClowns in het Emma Kinderziekenhuis in Amsterdam. Ruim 25 jaar later zetten 80 professionele CliniClowns zich in voor zieke en gehandicapte kinderen in ziekenhuizen, revalidatieklinieken, hospices, op scholen en online. Ook spelen ze in verzorgingstehuizen voor mensen met dementie. Doel is, bijvoorbeeld, het verminderen van stress en angst. Afleiding en plezier kunnen daarin een grote rol spelen; precies waar de CliniClowns goed in zijn. Dit werk wordt alleen mogelijk gemaakt door iedereen die hun een warm hart toedraagt. Van donateurs en vrijwilligers, tot actievoerders.

Nicolai Poliakov (1900-1974), beter bekend als Coco de Clown, was de beroemdste clown in Groot-Brittannië in het midden van de 20e eeuw. Hij is het typische voorbeeld van een ‘domme august’. Op het gezicht van een august is een geaccentueerde emotie (bijv. enorme geschminkte rode lippen in een lach, of de ogen in een permanente huilstand) te zien. Hij draagt veel te grote, armoedige en felgekleurde kleren (pofbroek) en vaak schoenen waarin zijn voeten driemaal zouden passen plus een speciale bolle neus. De clown is een heer, de august is een knecht. Hij werd geboren in 1900 in Letland dat in die tijd deel uitmaakte van het Russische rijk. Het gezin was arm en toen zijn vader werd opgeroepen om te vechten in de Russisch-Japanse oorlog begon de vijf jaar oude Nicolai te zingen voor voedsel om de hongerdood te voorkomen. Op achtjarige leeftijd liep hij weg van huis en reisde per trein naar het huidige Wit-Rusland waar hij een

circuseigenaar wist te overtuigen met zijn verhaal een wees te zijn. De directeur plaatste hem onder de supervisie van Vitaly Lazarenko, een clown en acrobaat die na de communistische revolutie in de Sovjet-Unie een grote circusster werd. Vóór de WO II waren Russische artiesten nog vrij om te werken in West Europa en na talloze omzwervingen kwam hij uiteindelijk terecht in Groot- Brittannië waar hij een carrière opbouwde. Hij werd mede beroemd door zijn haar dat door een ingenieus mechanisme rechtop ging staan wanneer hij zich verbaasd toonde. Nicolai en zijn vrouw Valentina Novikova kregen zes kinderen. Zijn oudste zoon Michael ontwierp de clown Ronald McDonald zoals wij die vanaf de jaren zestig kennen. Zijn dochter Tamara en haar echtgenoot Ali Hassani waren de oprichters van het eerste circus in Groot- Brittannië dat geen dieren liet optreden.

De meesten van ons zijn ermee bekend: het Internationaal **Circusfestival van Monte Carlo**, Monaco. Tijdens de feestdagen in december worden de voorstellingen op televisie uitgezonden in 50 landen, zo ook door de Nederlandse televisie, weliswaar zonder olifanten, zebra's en giraffen, maar vooral met veel acrobaten en clowns. Ieder jaar wordt de wereldwijd meest gerespecteerde circusprijs, de

‘Gouden Clown’ (en de zilveren en bronzen) uitgereikt. Het circus werd in 1974 opgericht door Prins Rainier III van Monaco en staat nu onder leiding van prinses Stéphanie van Monaco. Zij is een felle voorstander van het optreden van dieren in het circus.

In Hongarije bestaat veel belangstelling voor het circus. Het **'Circus van Budapest'** is het enige stenen circus in Centraal Europa. Het huidige gebouw werd geopend in

1971 en biedt plaats aan 1450 bezoekers. Aangezien men niet afhankelijk is van weersomstandigheden is het circus het gehele jaar geopend. Tussendoor biedt het ook onderdak aan mode-shows, sport events, klassieke- en popconcerten, volksdansen, theatervoorstellingen en opera's. Het originele circusgebouw werd geopend in 1889 in Városliget (ligt iets verder) door de Duits-Nederlandse circusdirecteur Ede Wulff. Sinds 1996 wordt hier iedere twee jaar het 'International Circus Festival of Budapest' gehouden.

Grock (Charles Adrien Wettach) (1880-1959) was een beroemde Zwitserse acrobaat, muzikant, clown en componist. Hij speelde viool, piano en harmonica. Zijn grote schoenen, enorme zwabberbroeken en kleine instrumenten waren zijn handelsmerk evenals zijn kreet 'Waruuuuuum?', gevolgd door een 'Nit möööööööglich!'. In 1899 ging Grock voor het eerst op tournee met

een Schrammelkwartet. 'Schrammelmuziek' is een populaire Oostenrijkse muziek. Drie jaar later stond hij al op eigen benen. Hij werkte jarenlang in circussen en vanaf 1911 in

muziekzalen van Zuid Amerika tot Engeland. Muziekzalen boden het publiek een variété-show of revue met muzikale en acrobatische intermezzo's. Hij had in 1928 aan de Italiaanse Riviera een prachtige villa laten bouwen:

Johan Buziau (1877-1958) was de enige echte clown die Nederland ooit had.

Van jongs af aan wilde hij theaterartiest worden maar hij vond werk als ijsverkoper in een theater tijdens de pauze van de voorstelling. Hij trad in dienst bij Circus Renz in een act met waterballetten, gevolgd door een ladder-act met een groep acrobaten. Met zijn clowneske creatie Professor Rikiri trok hij negen jaar lang langs theaters in binnen- en buitenland. Van 1928 tot 1942 was hij in dienst bij de Bouwmeester Revue. Tussen beide wereldoorlogen was hij als clown Nederlands populairste komiek. Filmbeelden van hem zijn nooit gemaakt, omdat hij bang was dat het publiek anders niet meer op zijn theateroptredens af zou komen. Met zijn wit geschminkte gezicht, een perfecte timing en droge opmerkingen kreeg hij het publiek op zijn hand. Tijdens WO II werden artiesten vaak ongewild de aangevers van verzetsreacties door het publiek. Van Buziau werden toespelingen verwacht en het publiek applaudisseerde dankbaar voor elk dubbelzinnig woord. Hij kwam eens met een enorm portret het podium op lopen, waarna hij zei: 'Ik kreeg een portret van oom Herman, maar nou weet ik niet wat ik ermee moet doen. Ophangen of tegen de muur zetten?' (een verwijzing naar de gehate Luftwaffe-leider Hermann Göring). In mei 1942 werd Buziau door de Duitse bezetters als Todeskandidaat gedetineerd in het gijzelaarskamp te Haaren. Een Haagse relatie kocht de functionarissen om en Buziau kwam vrij. Hij trad daarna nooit meer op, de gebeurtenissen hadden hem te diep geraakt. Toon Hermans, Wim Sonneveld en Wim Kan lieten

later meer dan eens weten dat ze Buziau als een van hun grootste voorbeelden beschouwden.

Hubert Jean Charles ‘Charlie’ Cairoli (1910-1980) was een Italiaans- Engelse clown. Hij werd geboren in een reizend circus van Franse origine en op zevenjarige leeftijd trad hij op onder de naam ‘Carletto’. Toen hij in 1934 werkte in het Cirque Medrano in Montmartre, Parijs, ontmoette hij Violetta Fratellini. Terwijl zij keek naar zijn optreden kreeg hij haar in de gaten en trakteerde haar op een serenade met zijn

klarinet. Met kerstmis van datzelfde jaar traden zij in het huwelijk. Tijdens een optreden van de familie Cairoli in Circus Krone in 1939 was Adolf Hitler aanwezig, die Cairoli na afloop van de voorstelling een gouden horloge gaf. In september van dat jaar toen WO II uitbrak, trad Cairoli voor de eerste keer op in het ‘Blackpool Tower Circus’ in Engeland. Als antwoord op het oorlogsnieuws liep hij de Noord Pier in Blackpool af en gooide het horloge in de Ierse Zee. Hij bleef in Blackpool wonen voor de rest van zijn leven.

Oleg Popov

03 november 2016, - [Postzegelblog](#)

Een clown gaat niet gewoon met pensioen. Ook voor de pias onder de circusartiesten is zijn rol er een die de piste nu eenmaal overstijgt. Het verklaart waarom Oleg Popov, de beste en beroemdste clown ter wereld, ook op 86-jarige leeftijd nog altijd op tournee was in Rostov aan de Don. Daar is hij woensdagavond ‘rustig ingeslapen in een luie stoel van zijn hotel’, aldus directeur Edward Zapasjni van het Moskouse Staatscircus.

Het is misschien niet het gedroomde afscheid van Popov, die decennialang Rusland en de wereld betoverde met zijn aanstekelijk clownspel. Een wereldster met een geblokte pet, strogele pruik, dopneus en op flapschoenen die in de Russische tragikomische traditie Iwanuschka, waarbij de domme clown toch slim blijkt te zijn, kleine en grote lachers op zijn hand kreeg.

Toch past het finale vaarwel van Popov, zoon van een Moskouse klokkenmaker die in de jaren dertig van de een op de dag spoorloos verdween, omdat een horloge voor dictator Jozef Stalin beschadigd bleek te zijn, bij een leven waarin het onverwachte steevast de boel op zijn kop zette. Het verklaart hoe een straatarme leerling-loodgieter in de kantoren van de communistische krant Pravda op de Moskouse

Staatscircusschool terecht kwam en in 1949 wist af te studeren als acrobaat, koorddanser, trapezewerker en zelfs jongleur.

Maar Popov zou clown worden. Omdat hij het nu eenmaal leuker vond om meer te doen dan alleen zijn evenwicht te bewaren. Popov wilde mensen vermaken, maar ook als het even kon vrolijk maken. De bekende clown Karandash nam hem onder zijn hoede. Maar het was uiteindelijk het malheur van een andere populaire clown, Pavel Borovikov, die in 1954 Popovs doorbraak zou inleiden.

Borovikov brak een rib tijdens een voorstelling in Saratov waardoor Popov zijn plaats moest innemen. Een geïmproviseerde en luid bejubelde act met messen, lepels en ander keukengerei betekende de start van zijn decennialange succesvolle carrière. Zozeer waren het Russische publiek, de bazen van het Staatscircus en de Sovjet-machthebbers verguld met hun clown dat hij twee jaar later al toestemming kreeg om mee op tournee te gaan naar het buitenland. Eerst naar Polen, later ook aan de andere kant van het 'IJzeren Gordijn' dat Europa destijds scheidt. En zo trad Popov als allereerste Russische clown op in westerse landen als Engeland, Frankrijk, België en de VS. Maar ook op het Cuba van Fidel Castro in de weken rond de raketcrisis. Altijd in het gezelschap van zijn vrouw Alexandra, violiste bij het Staatscircus en moeder van zijn enige dochter Olga, en de onvermijdelijke geheime agenten van de KGB. In 1964 doet Popov met het Staatscircus voor het eerst Nederland aan. Het is liefde op het eerste gezicht. Hij zou nog vele malen naar ons land terugkeren voor optredens. Tot groot genoegen van zijn vele Nederlandse fans. De allergrootste? Ongetwijfeld cabaretier en zelfbenoemde clown Toon Hermans. Steevast noemde hij Popov als een van zijn inspiratiebronnen.

Blijft de vraag hoe een Russische clown, die nooit Engels leerde en slechts een paar woorden Duits sprak, de allergrootste ter wereld kon worden. Misschien is het mooiste antwoord wel van de Duitse vrouw die Popovs verdriet wegnam na de dood van zijn echtgenote Alexandra aan kanker. Gaby Lehmann kwam begin jaren negentig naar eigen zeggen naar een Nederlandse circusvoorstelling

voor de paarden en werd uiteindelijk Popovs echtgenote. Een huwelijk dat in Breda nog werd voltrokken door VVD-coryfee Ed Nijpels.

Lehmann, 32 jaar jonger dan Popov, vertelde jaren geleden aan de Volkskrant dat Popov een nieuw type clown had weten te creëren. ‘Hij was de eerste zonder masker. Hij lacht andere mensen ook niet uit.’

De Franse journaliste Jacqueline Cartier gaf Popov de bijnaam Zonneschijn Clown. Misschien wel de mooiste onderscheiding die hij gedurende zijn carrière heeft gekregen. Ze waren talrijk de prijzen: van Volksartiest van de Sovjet-Unie in 1969 tot de

prestigieuze ‘Gouden Clown van Monte Carlo Award’, een soort Oscar van de circusartiesten, begin jaren tachtig. Maar een ieder die Popov ooit zag optreden, weet dat de beroemde clown die in zijn bewegingen soms wat deed denken aan Charlie Chaplin, de legendarische Engelse filmkomiek die hij bewonderde en ook in 1960 persoonlijk in Italië ontmoette, nooit is opgetreden voor eerbewijs. ‘Voor mij persoonlijk is het circus als de lucht die we nodig hebben om te leven. Voor mij is het circus zuurstof’, zei Popov over zijn bestaan als clown.

Na 66 jaar in de piste – een record volgens het Guinness Book of World Records – heeft clown Popov nu dan toch zijn laatste ademtocht uitgeblazen.

Bron: De Volkskrant 03-11-2016

Schrijft u even mee

In deze kalender vindt u de verenigingsactiviteiten dik aangegeven, overige activiteiten in normaal schrift. Overigens geeft dit overzicht alles slechts globaal weer. Op de verenigings-avonden wordt vaak aanvullende informatie gegeven over extra activiteiten.

VV staat voor Verenigingsavonden en Veiling.

RV staat voor Ruilavond en Restveiling.

In verband met het uitstellen van alle bijeenkomsten van de

Philatelistenvereniging Zuid-Limburg

is er dus ook geen agenda opgesteld.

Zodra het bestuur het weer verantwoord vindt om weer bij
--

elkaar te komen laten wij dat weten. Zie ook het voorwoord van
--

het bestuur, voorin dit blad.

Beëindiging lidmaatschap: schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar bij de secretaris van de vereniging. Niet tijdige opzegging betekent verlenging van het lidmaatschap tot het einde van het volgende verenigingsjaar. Statuten Art. 7.2.

Bijeenkomsten 1e en 3e maandag van de maand.
--

Zaal open vanaf 19.00 uur, aanvang bijeenkomst 19.30 uur.
